



LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL ADVOKATŲ, TEIKIANČIŲ ANTRINĘ VALSTYBĖS GARANTUOJAMĄ
TEISINĘ PAGALBĄ KONKREČIOSE SRITYSE, 2025 METŲ SPECIALIŲJŲ
MOKYMŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasis Advokatų, kurie teikia antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą konkrečiose srityse, specialiųjų mokymų organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2023 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. 1R-296 „Dėl Advokatų, kurie teikia antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą konkrečiose srityse, specialiųjų mokymų organizavimo taisyklių patvirtinimo“, 16 punktu,

t v i r t i n u Advokatų, atstovaujančių pranešėjus ar jų šeimos narius bylose, susijusiose su šių asmenų interesų apsauga pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą, 2025 metų specialiųjų mokymų programą (pridedama).

Teisingumo ministras

Rimantas Mockus

**ADVOKATŲ, ATSTOVAUJANČIŲ PRANEŠĖJUS AR JŲ ŠEIMOS NARIUS BYLOSE,
SUSIJUSIOSE SU ŠIŲ ASMENŲ INTERESŲ APSAUGA PAGAL LIETUVOS
RESPUBLIKOS PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMĄ,
2025 METŲ SPECIALIŲJŲ MOKYMŲ PROGRAMA**

1.

Tikslinė grupė, priėmimo sąlygos ir reikalavimai
Advokatai

2.

Programą įgyvendinantis Vilniaus universiteto padalinys	Programos vykdymo kalba (-os)
Teisės fakultetas	Lietuvių

3.

Studijų / mokslo sritis	Studijų kryptių grupė ir studijų kryptis
Socialiniai mokslai	Teisė

4.

Programos trukmė		
Visas darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
40	20	20

5.

Dėstytojas (-ai)	Numatomas klausytojų skaičius (vienam srautui)
Vilniaus universiteto Teisės fakulteto ir kiti dėstytojai: dr. Tomas Bagdanskis (advokatas); Sandra Četrauskienė (psichologė, Vilniaus universiteto Bendruomenės gerovės skyriaus vadovė); Gintarė Bliujienė (Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiojo prokuroro padėjėja). *Pastaba: dėstytojai gali būti keičiami.	~ 20 advokatų

6.

Ugdomos kompetencijos
- gebėjimas identifikuoti ir tinkamai pritaikyti pranešėjų apsaugą reglamentuojančias nacionalines teisės normas; - gebėjimas valdyti proceso eigą; - gebėjimas kritiškai analizuoti įvairius duomenis ir jų įrodomąją galią, teikiant teisinę pagalbą aukščiau paminėtų kategorijų bylose; - gebėjimas išskirti reikšmingas teisės doktrinas ir teismų praktiką, teikiant teisinę pagalbą aukščiau paminėtų kategorijų bylose; - gebėjimas teikti antrinę teisinę pagalbą, remiantis tarptautine praktika ir standartais; - gebėjimas veiksmingai dirbti su kitais proceso dalyviais (kitų sričių specialistais), susijusiais su pranešėjų apsauga Lietuvoje; - susipažinimas su streso valdymo įrankiais; - gebėjimas komunikuoti su klientu, patiriančiu stresą (nerimą);

- gebėjimas kurti pasitikėjimo santykius su klientais.

7.

Mokymų programos turinys

I dalis

Paskaitos nuotoliu (4 akademinės valandos) ir seminarai auditorijoje (4 akademinės valandos)

Pranešėjų apsaugos aktualijos ir problematika Lietuvoje:

- pranešėjo samprata;
- informacijos apie pažeidimus pateikimo būdai;
- praktiniai pavyzdžiai, tendencijos, problematika.

Pranešėjo statuso suteikimas:

- kompetentingos institucijos (Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros) vaidmuo;
- prašymo pripažinti pranešėju pateikimas ir pateiktos informacijos tyrimo procesas (eiga, terminai, problematika);
- statuso (su)nesuteikimas ir apskundimas;
- pranešėjo atleidimas nuo atsakomybės;
- teismų praktikos pavyzdžiai, problematika.

Advokato, teikiančio antrinę teisinę pagalbą pranešėjui ir prokuratūros bendradarbiavimas:

- Generalinės prokuratūros kompetencijos pranešėjų apsaugos srityje;
- antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos pranešėjui suteikimas, vadovaujantis kompetentingos institucijos sprendimu pripažinti asmenį pranešėju;
- bendradarbiavimo aktualijos.

Apsaugos, skatinimo ir pagalbos priemonių pranešėjams užtikrinimas:

- konfidencialumo užtikrinimas;
- teisė gauti atlyginimą už vertingą informaciją;
- teisė gauti kompensaciją;
- draudimas daryti neigiamą poveikį ir administracinė atsakomybė už neigiamą poveikį;
- Generalinės prokuratūros vaidmuo, nustačius, kad pranešėjui daromas neigiamas poveikis;
- praktikos pavyzdžiai ir kita problematika.

II dalis

Paskaitos nuotoliu (4 akademinės valandos) ir seminarai auditorijoje (4 akademinės valandos)

Advokato vaidmuo ir galimybės užtikrinant pranešėjo interesus:

- darbuotojo diskriminavimas ir paslėpti diskriminavimo pagrindai;
- bauginimas, priekabiavimas, mobingas ir pan.;
- psichologinio smurto atpažinimo galimybės.

Darbdavio pažeidimai:

- draudimas taikyti pranešėjui bet kokias neigiamo poveikio priemones (Pvz., Pranešėjų apsaugos įstatymo 10, 11 ir kiti straipsniai);
- darbuotojo atleidimas kaip *ultima ratio* priemonė.

Teisė kreiptis į teismą dėl patiriamų neigiamo poveikio priemonių nulemtų padarinių:

- neigiamo poveikio priemonių nulemtų padarinių dėl informacijos apie pažeidimą ar pranešimo pateikimo pašalinimas, atsižvelgiant į procedūras, nustatytas darbo ar tarnybos santykius reglamentuojančiuose teisės aktuose;

- teisė ginčyti priimtą ir neigiamus padarinius sukeliantį sprendimą arba kitokį veiksma ar neveikimą, susijusį su pranešėjo persekiojimu.

Įrodinėjimas:

- įrodinėjimo pareiga;
- įrodinėjimo problematika Lietuvoje;
- teismų praktikos aktualijos.

III dalis

Paskaitos nuotoliu (4 akademinės valandos)

Pranešėjų apsauga ir psichologinė pagalba:

- streso (nerimo) priežastys, požymių atpažinimas, padariniai;
- streso (nerimo) valdymo technikos;
- komunikavimas su klientu, patiriančiu stresą (nerimą);
- pasitikėjimo santykių kūrimas;
- aktyvus klausymas;
- savipagalbos įgūdžiai (asmeninio atsparumo stresui (nerimui) ugdymo mechanizmai, komunikuojant su klientais);
- streso darbe ypatumai.

8.

Mokymo(si) metodai	Vertinimo metodai
Nuotolinės paskaitos ir seminarai (probleminis dėstymas, diskusijos, situacijų modeliavimas ir analizė, darbas grupėse, uždavinių sprendimas, teisės aktų, teismų praktikos ir kitų šaltinių analizė)	Egzaminas raštu. Egzaminą sudaro testiniai klausimai, atviras klausimas ir pateiktos situacijos (uždavinio) analizė. Vertinama 10 balų skalėje. Egzamino negali laikyti advokatas, praleidęs daugiau nei 40 procentų mokymų programos.

9.

Išduodamas dokumentas
Pažymėjimas

10.

Aprašo patvirtinimo data	Programos vykdymo pradžia	Numatomas programos vykdymo dažnumas
2025 m.	2025 m.	Pagal poreikį

11.

Užsiėmimų vieta (padalinys, adresas, auditorija)
Mokymai vyks kontaktiniu būdu (Vilniaus universiteto Teisės fakultete) ir nuotoliu (Microsoft Teams). Konkreti auditorija bus parenkama pagal poreikį. Dalyviai informuojami iš anksto.

12.

Papildoma informacija
Rekomenduojami šaltiniai: 1) Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas, Nr. XIII-804, TAR, 2017-12-07, Nr. 19743; 2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo, Nr. 1133, TAR, 2018-11-21, Nr. 18760; 3) Pranešėjų apsauga Lietuvoje. Kaip privataus sektoriaus įmonės įgyvendina Pranešėjų apsaugos

įstatymą?, 2021 m. <https://www.prokuraturos.lt/data/public/uploads/2023/06/praneseju-apsauga-lietuvoje-studija.pdf> (Parengė Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriaus vyriausioji specialistė Agnė Pranckevičiūtė, vyriausiojo prokuroro padėjėjos Gintarė Bliujienė ir Monika Kalinauskienė. Studija parengta bendradarbiaujant su „Transparency International“ Lietuvos skyriaus atstovais);

4) www.pranesktiesa.lt

*Pastaba: konkretūs šaltiniai, su kuriais turės susipažinti mokymų dalyviai, bus nurodyti paskaitų ir seminarų metu.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 188604955, Gedimino pr. 30, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ADVOKATŲ, TEIKIANČIŲ ANTRINĘ VALSTYBĖS GARANTUOJAMĄ TEISINĘ PAGALBĄ KONKREČIOSE SRITYSE, 2025 METŲ SPECIALIŲJŲ MOKYMŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-02-28 Nr. 1R-61
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rimantas Mockus, Teisingumo ministras, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	RIMANTAS MOCKUS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-02-28 14:09:43 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-02-28 14:09:59 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-26 18:29:26 – 2030-01-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.80.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-03-03 09:06:34)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-03-03 09:06:34 DBSIS